

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT	629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04	UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
OŚRODEK INFORMACJI	693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23	00 - 503 W A R S Z A W A
		TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET	http://www.cbos.pl	E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/131/2002

W OCZEKIWANIU NA WIZYTĘ JANA PAWŁA II W KRAJU

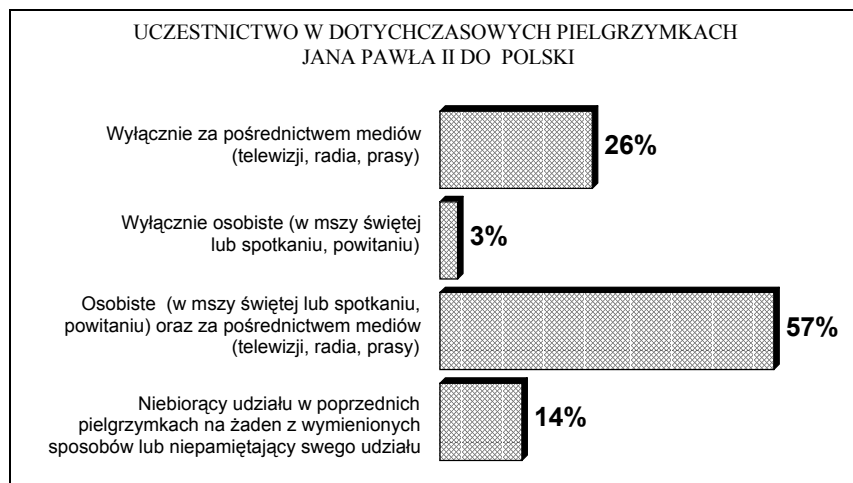
KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Zdecydowana większość społeczeństwa (86%) uważa, że przyjazd Jana Pawła II do kraju będzie ważnym wydarzeniem w ich życiu. Jedna ósma (12%) sądzi jednak, że dla nich osobiście sierpniowa pielgrzymka nie będzie miała większego znaczenia. Cztery piąte Polaków (80%) zamierza za pośrednictwem mediów systematycznie śledzić przebieg sierpniowej wizyty Ojca Świętego, a niemal jedna piąta (18%) planuje wziąć udział we mszy świętej celebrowanej przez Jana Pawła II. Ogółem 46% ankietowanych ma zamiar osobiście zaznaczyć swoje uczestnictwo w pielgrzymce na co najmniej jeden z możliwych sposobów (udział w mszy świętej, powitaniu Ojca Świętego lub spotkaniu z nim; udekorowanie okien lub balkonu w swoim mieszkaniu).

- Z deklaracji badanych dotyczących udziału w poprzednich pielgrzymkach Ojca Świętego do ojczyzny wynika, że większość rodaków (60%) osobiście uczestniczyła przynajmniej w jednej z nich na co najmniej jeden z wymienionych sposobów. Co czwarty Polak (26%) ograniczył się wyłącznie do śledzenia tych wydarzeń w środkach masowego przekazu, a 14% nigdy nie interesowało się wizytami papieża w kraju.

Trwają przygotowania do sierpniowej wizyty Jana Pawła II w Polsce. Ulice, którymi papież będzie przejeżdżał, są porządkowane i remontowane. Na krakowskich Błoniach wznoszony jest ołtarz, przy którym 18 sierpnia Ojciec Święty odprawi mszę świętą z udziałem - jak się szacuje - ponad dwóch milionów osób. Swoją obecność zapowiedzieli też prezydenci Litwy i Słowacji. W tym roku wierni będą mieli mniej okazji do powitań papieża na trasie przejazdu niż w czasie poprzednich pielgrzymek. Wiadomo już, że z Kalwarii Zebrzydowskiej do Krakowa Jan Paweł II uda się śmigłowcem, a nie samochodem, jak wcześniej planowano.

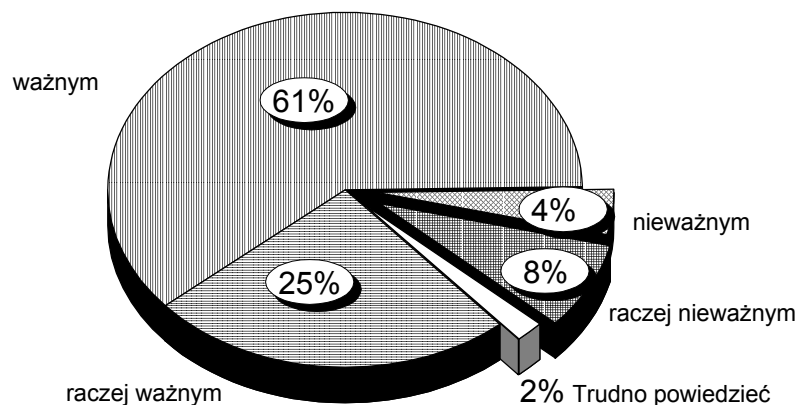
Miesiąc przed przyjazdem Ojca Świętego do ojczyzny poprosiliśmy ankietowanych¹ o ocenę znaczenia tego wydarzenia w ich życiu, zapytaliśmy również o plany związane z uczestnictwem w pielgrzymce.

CZY PRZYJAZD PAPIEŻA BĘDZIE DLA POLAKÓW WAŻNYM WYDARZENIEM?

Zdecydowana większość społeczeństwa (86%) uważa, że przyjazd Jana Pawła II do kraju będzie ważnym lub raczej ważnym wydarzeniem w ich życiu. Jedna ósma rodaków (12%) sądzi jednak, że dla nich osobiście sierpniowa pielgrzymka nie będzie miała większego znaczenia.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (146) przeprowadzono w dniach 5-8 lipca 2002 roku na liczącej 1024 osoby reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. JAK PAN(I) SĄDZI, CZY PRZYJAZD JANA PAWŁA II DO POLSKI BĘDZIE DLA PANA(I) OSOBIŚCIE WYDARZENIEM:

Z porównania aktualnych i wcześniejszych odpowiedzi na to pytanie wynika, że zainteresowanie wizytą Ojca Świętego nie słabnie; w tym roku więcej Polaków niż przed trzema laty deklaruje, że osobiście przywiązuje wagę do pielgrzymki Jana Pawła II.

Tabela 1

Jak Pan(i) sądzi, czy przyjazd Jana Pawła II do Polski będzie dla Pana(i) osobiście wydarzeniem:	Wskazania respondentów według terminów badań			
	V 1991	V 1997	V 1999	VII 2002
	w procentach			
- ważnym lub raczej ważnym	89	86	82	86
- raczej nieważnym lub nieważnym	9	11	15	12
Trudno powiedzieć	2	3	3	2

Stosunek Polaków do papieskiej wizyty wiąże się, co zrozumiale, przede wszystkim z religijnością mierzoną częstością uczestnictwa w praktykach religijnych. Wśród praktykujących systematycznie, przynajmniej raz w tygodniu, niemal wszyscy (95%) podkreślają znaczenie tego wydarzenia. W grupach praktykujących mniej regularnie odsetek osób przywiązujących wagę do wizyty papieża maleje, ale nadal jest bardzo wysoki

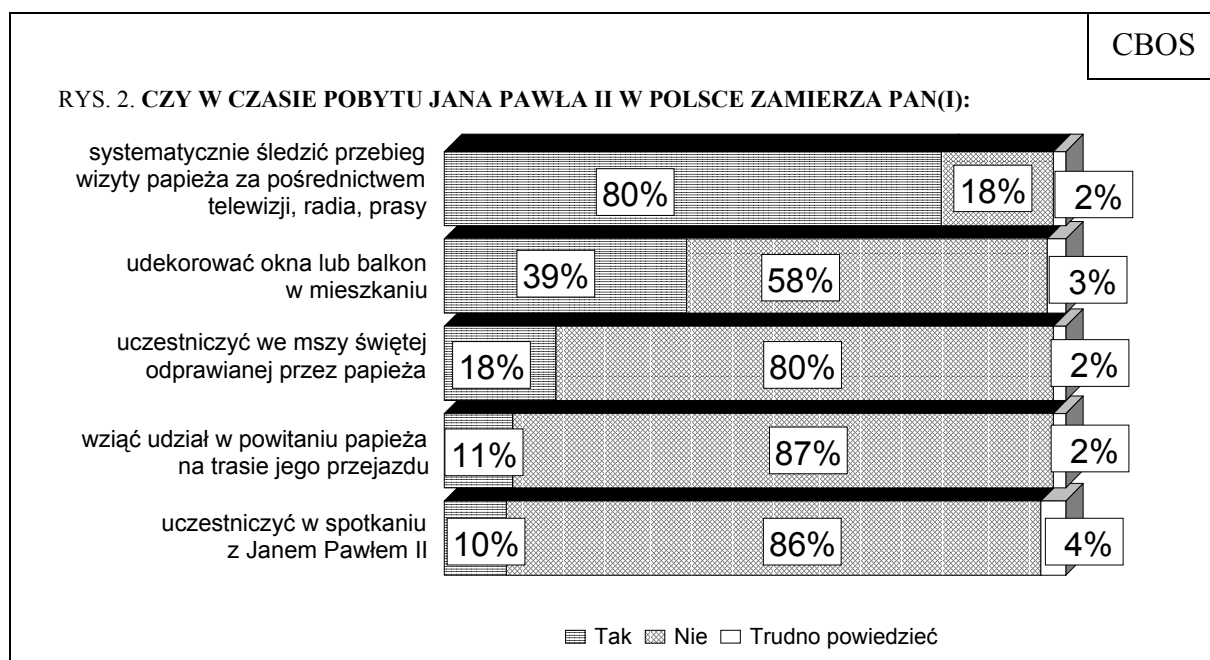
(wśród biorących udział w praktykach religijnych 1-2 razy w miesiącu wynosi 88%, a w grupie praktykujących sporadycznie, co najwyżej kilka razy w roku - 77%). Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że pielgrzymka papieża jest ważnym wydarzeniem również dla ponad połowy Polaków w ogóle niepraktykujących (52%).

Do wizyty Jana Pawła II w Polsce bardzo dużą wagę przywiązują przede wszystkim osoby o poglądach prawicowych (92%) i centrowych (89%), ale będzie ona ważnym wydarzeniem także dla czterech piątych respondentów sympatyzujących z lewicą (80%).

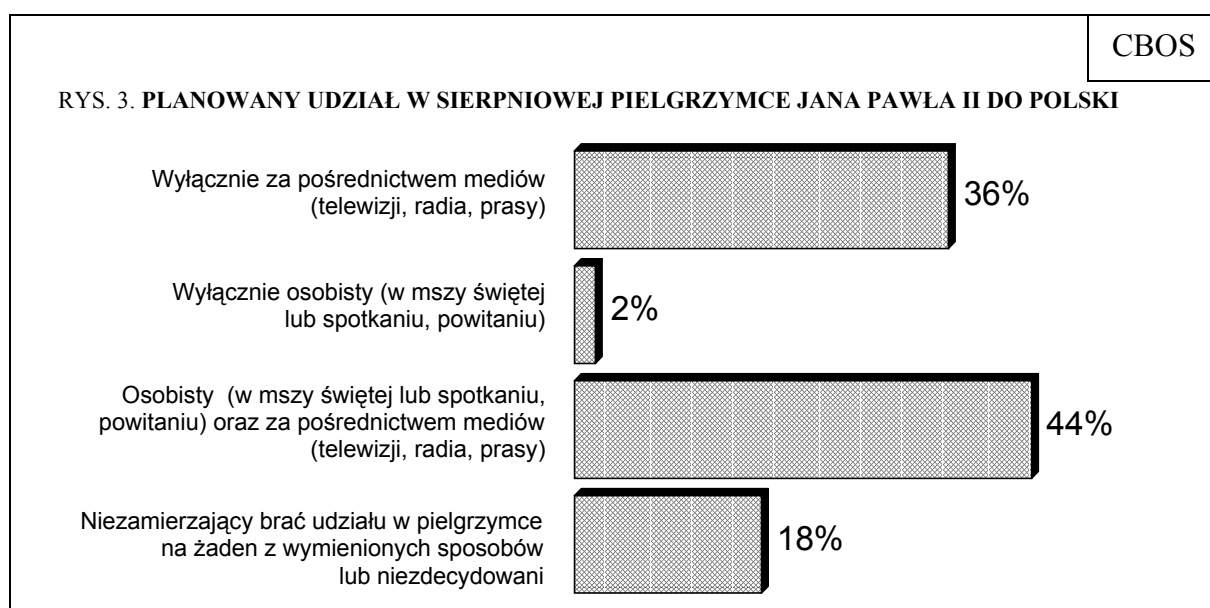
Również inne czynniki stratyfikacyjne wskazują, że zdecydowana większość Polaków - niezależnie od położenia społecznego, poglądów politycznych i udziału w praktykach religijnych - osobiście przywiązuje wagę do tegorocznej pielgrzymki. Dystans wobec tego wydarzenia częściej niż inni - oprócz osób w ogóle niepraktykujących - zachowują najmłodszy ankietowani (17%), uczniowie i studenci (17%), badani z wyższym wykształceniem (16%), a spośród grup zawodowych - robotnicy wykwalifikowani (22%) oraz kadra kierownicza i inteligencja (16%).

W JAKI SPOSÓB ZAMIERZAMY UCZESTNICZYĆ W PIELGRZYMCE?

W tym roku cztery piąte Polaków (80%) zamierza za pośrednictwem mediów systematycznie śledzić przebieg wizyty Ojca Świętego. Prawie dwie piąte (39%) planuje z tej okazji odświętnie udekorować okna lub balkon w swoim mieszkaniu. Niemal co piąty respondent (18%) zamierza wziąć udział we mszy świętej celebrowanej przez Jana Pawła II na krakowskich Błoniach, co dziewiąty (11%) chce osobiście witać papieża na trasie jego przejazdu, a co dziesiąty (10%) ma zamiar uczestniczyć w spotkaniu z Ojcem Świętym.

Analizując deklaracje ankietowanych dotyczące planów związanych z sierpniową pielgrzymką Ojca Świętego do Polski można uzyskać całościowy obraz wielkiego osobistego zaangażowania Polaków w uczestnictwo w tym wydarzeniu. Tylko mniej niż jedna piąta dorosłych mieszkańców naszego kraju (18%) nie planuje udziału w sierpniowej pielgrzymce na żaden z wymienionych sposobów.

W porównaniu z rokiem 1999 zwiększyła się liczba osób zamierzających śledzić przebieg wizyty Ojca Świętego za pośrednictwem telewizji, radia lub prasy. Mniej więcej taki sam odsetek Polaków jak przed trzema laty planuje uczcić pobyt Jana Pawła II w ojczyźnie przygotowanym specjalnie w tym celu wystrojem swoich okien i balkonów.

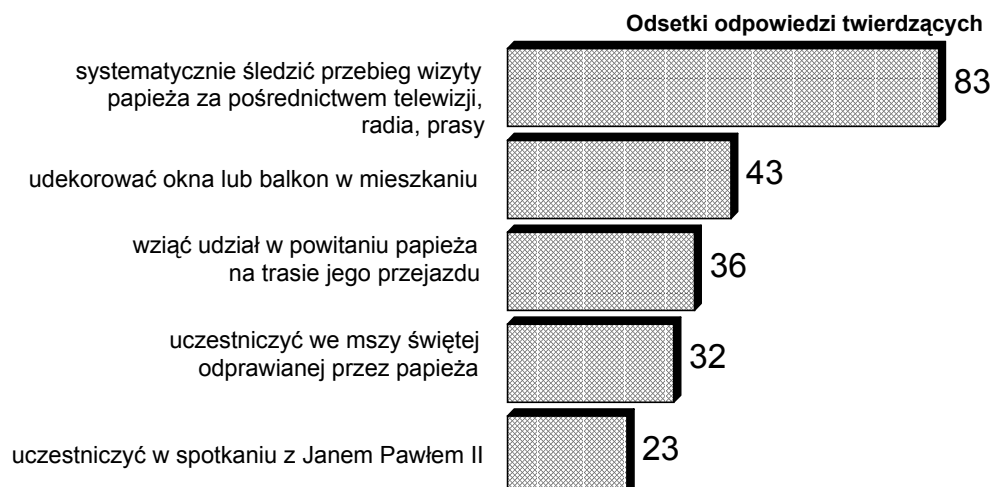
Przewidywany przebieg i czas trwania zbliżającej się pielgrzymki nie stwarzają szans na równie liczny jak poprzednio osobisty udział we mszy świętej odprawianej przez papieża czy możliwość powitania go na trasie przejazdu. Te formy uczestniczenia w pielgrzymce każdorazowo uzależnione są od liczby przewidzianych spotkań z Ojcem Świętym, sposobu przemieszczania się papieża i innych ograniczeń organizacyjnych. Odnotowane różnice nie są więc wskaźnikiem zmian osobistego zaangażowania się w spotkanie z Ojcem Świętym, a jedynie przypominają o zróżnicowanych możliwościach czynnego udziału w poszczególnych pielgrzymkach papieża.

Tabela 2

Czy w czasie pobytu Jana Pawła II w Polsce zamierza Pan(i):	Odpowiedzi twierdzące według terminów badań			
	V 1991	V 1997	V 1999	VII 2002
	w procentach			
- systematycznie śledzić przebieg wizyty papieża za pośrednictwem telewizji, radia, prasy	89	75	74	80
- udekorować okna lub balkon w mieszkaniu	48	34	37	39
- uczestniczyć we mszy świętej odprawianej przez papieża	29	22	26	18
- wziąć udział w powitaniu papieża na trasie jego przejazdu	23	13	20	11
- uczestniczyć w spotkaniu z Janem Pawłem II	-	-	15	10

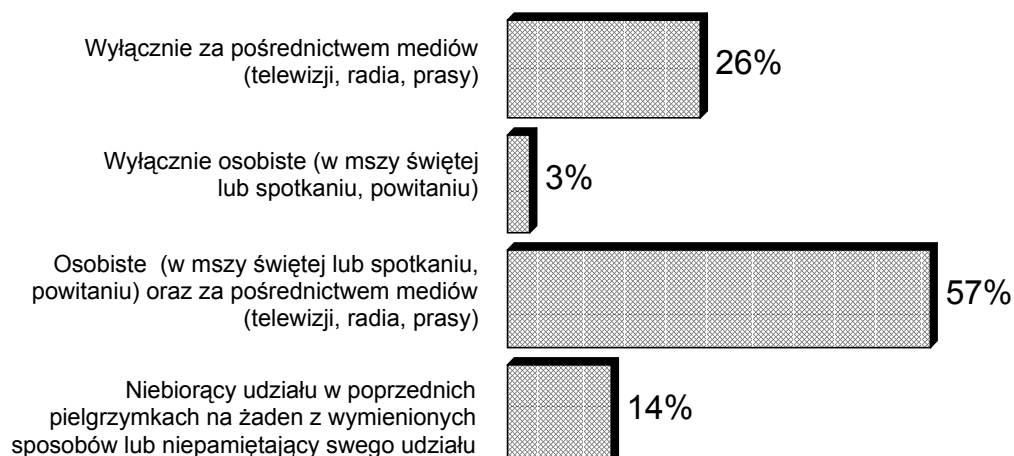
Z deklaracji ankietowanych wynika, że do tej pory - podczas wszystkich wcześniejszych pielgrzymek papieża do ojczyzny łącznie - niemal co trzeci dorosły Polak (32%) przynajmniej raz osobiście uczestniczył we mszy świętej celebrowanej przez Jana Pawła II, a ponad jedna trzecia (36%) co najmniej raz witała Ojca Świętego na trasie jego przejazdu. Ponad dwie piąte Polaków (43%) dekorowało okna lub balkon w mieszkaniu bądź własną posesję z okazji przyjazdu papieża, a niemal jedna czwarta (23%) przynajmniej raz uczestniczyła w spotkaniu z nim.

RYS. 4. CZY W CZASIE POPRZEDNICH PIELGRZYMEK JANA PAWŁA II DO KRAJU ZDARZAŁO SIĘ PANU(I):

O osobistym stosunku Polaków do Jana Pawła II i jego wizyt w ojczyźnie świadczy całościowa ocena uczestnictwa we wszystkich poprzednich pielgrzymkach. Dotychczas tylko jedna czwarta rodaków (26%) ograniczyła się wyłącznie do śledzenia tych wydarzeń w środkach masowego przekazu, a 14% nigdy nie interesowało się wizytami papieża. Większość ankietowanych (60%) przynajmniej raz osobiście uczestniczyła w pielgrzymce na co najmniej jeden z wymienionych sposobów (udział w mszy świętej odprawianej przez Ojca Świętego lub spotkaniu, powitaniu).

RYS. 5. UCZESTNICTWO W DOTYCHCZASOWYCH PIELGRZYMKACH JANA PAWŁA II DO POLSKI

Deklaracje respondentów dotyczące uczestnictwa w poprzednich pielgrzymkach Jana Pawła II do ojczyzny i planowanego udziału w tegorocznej, a także zainteresowanie tymi wydarzeniami (śledzenie ich za pośrednictwem mediów oraz osobiste zaangażowanie w uświetnienie ich przebiegu) jednoznacznie świadczą o stosunku Polaków do Ojca Świętego i wielkiej wadze, jaką przywiązują rodacy do każdej jego wizyty na ziemi ojczystej.

Opracowała
Macieja FALKOWSKA

A N E K S

Tabela 1. Jak Pan(i) sądzi, czy przyjazd Jana Pawła II do Polski będzie dla Pana(i) osobiście wydarzeniem:

	(%)			
	ważnym	nieważnym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	86	12	2	1024
Płeć				
Mężczyźni	83	15	2	489
Kobiety	90	9	1	535
Wiek				
18-24 lat	83	17	1	158
25-34	86	12	2	185
35-44	85	11	3	163
45-54	89	11	0	222
55-64	85	13	2	134
65 lat i więcej	89	8	3	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	90	9	1	376
Miasto do 20 tys.	85	12	2	135
20-100 tys.	87	11	1	201
101-500 tys.	79	19	2	183
501 tys. i więcej mieszk.	86	12	2	129
Wykształcenie				
Podstawowe	88	10	2	261
Zasadnicze zawodowe	87	12	1	293
Średnie	86	12	2	354
Wyższe	82	16	2	116
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	83	16	1	86
Prac.umysł.niż.szczebła	89	11	1	87
Pracownicy fiz.- umysł.	89	7	4	75
Robotnicy wykwalifikowani	76	22	2	72
Robotnicy niewykwalifik.	88	12	0	43
Rolnicy	91	9	1	52
Pracujący na własny rach.	82	12	6	49
Bierni zawodowo				
Renciści	87	10	2	114
Emeryci	86	11	2	192
Uczniowie i studenci	83	17	0	68
Bezrobotni	86	12	2	144
Gospodynie domowe i inni	100	0	0	42
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	88	10	2	148
spółce właścicieli	88	12	0	67
prywatnych i państwa	88	12	0	67
sekt. pryw. poza rolnict.	79	18	3	202
prywatnym gosp. rolnym	94	6	1	57
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	93	6	1	132
300-399	89	9	2	106
400-599	86	12	2	187
600-800	86	13	1	168
Powyżej 800 zł	85	13	2	162
Ocena własnych war. mater.				
Złe	87	12	1	354
Średnie	87	11	2	472
Dobre	85	13	2	198
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	89	10	0	68
Raz w tygodniu	95	4	1	530
1-2 razy w miesiącu	88	10	1	149
Kilka razy w roku	77	19	4	178
W ogóle nie uczestniczy	52	44	4	96
Poglądy polityczne				
Lewica	80	17	3	248
Centrum	89	10	2	282
Prawica	92	8	0	217
Trudno powiedzieć	85	13	1	277

Tabela 2. Planowany udział w sierpniowej pielgrzymce Jana Pawła II do Polski.
 1 - Wyłącznie za pośrednictwem mediów (telewizji, radia, prasy);
 2 - Osobisty (w mszy świętej lub spotkaniu, powitaniu) oraz za pośrednictwem mediów (telewizji, radia, prasy); 3 - Niezamierzający brać udziału w pielgrzymce na żaden z wymienionych sposobów lub niezdecydowani; 4 - Wyłącznie osobisty (w mszy świętej lub spotkaniu, powitaniu)

	(%)				
	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	36	44	18	2	1024
Płeć					
Mężczyźni	36	39	22	3	489
Kobiety	36	49	14	2	535
Wiek					
18-24 lat	30	40	24	6	158
25-34	35	38	25	2	185
35-44	37	42	18	2	163
45-54	37	43	19	2	222
55-64	41	46	11	2	134
65 lat i więcej	35	58	7	0	163
Miejsce zamieszkania					
Wieś	30	56	11	2	376
Miasto do 20 tys.	35	39	25	1	135
20-100 tys.	46	33	20	0	201
101-500 tys.	38	37	22	3	183
501 tys. i więcej mieszk.	31	43	21	4	129
Wykształcenie					
Podstawowe	32	58	9	1	261
Zasadnicze zawodowe	34	44	18	3	293
Średnie	37	41	20	2	354
Wyższe	45	25	28	2	116
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	45	22	31	2	86
Prac. umysł. niż. szczebla	42	39	18	1	87
Pracownicy fiz.- umysł.	39	36	21	3	75
Robotnicy wykwalifikowani	19	43	35	2	72
Robotnicy niewykwalifik.	30	49	22	0	43
Rolnicy	30	52	13	5	52
Pracujący na własny rach.	31	41	28	0	49
Bierni zawodowo					
Renciści	38	54	8	0	114
Emeryci	37	52	10	1	192
Uczniowie i studenci	35	36	26	3	68
Bezrobotni	38	44	15	4	144
Gospodynie domowe i inni	31	60	4	4	42
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	38	41	19	1	148
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	42	43	14	2	67
sekt. pryw. poza rolnict.	30	32	35	2	202
prywatnym gosp. rolnym	31	56	9	5	57
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	24	61	11	4	132
300-399	36	45	17	3	106
400-599	30	50	17	2	187
600-800	40	42	16	2	168
Powyżej 800 zł	43	33	23	1	162
Ocena własnych war. mater.					
Złe	31	49	19	1	354
Średnie	37	44	17	3	472
Dobre	42	38	18	2	198
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	16	75	9	0	68
Raz w tygodniu	34	56	8	2	530
1-2 razy w miesiącu	44	33	19	4	149
Kilka razy w roku	39	27	30	4	178
W ogóle nie uczestniczy	38	12	50	0	96
Poglądy polityczne					
Lewica	45	26	28	2	248
Centrum	30	49	17	4	282
Prawica	31	59	9	1	217
Trudno powiedzieć	38	45	16	1	277

Tabela 3. Uczestnictwo w dotychczasowych pielgrzymkach Jana Pawła II do Polski.
 1 - Wyłącznie za pośrednictwem mediów (telewizji, radia, prasy);
 2 - Osobiste (w mszy świętej lub spotkaniu, powitaniu) oraz za pośrednictwem mediów (telewizji, radia, prasy); 3 - Niebiorący udziału w poprzednich pielgrzymkach na żaden z wymienionych sposobów lub niepamiętający swego udziału; 4 - Wyłącznie osobiste (w mszy świętej lub spotkaniu, powitaniu)

	(%)				
	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	26	57	14	3	1024
Płeć					
Mężczyźni	24	54	17	4	489
Kobiety	28	59	10	3	535
Wiek					
18-24 lat	23	50	19	8	158
25-34	23	53	22	3	185
35-44	28	55	13	4	163
45-54	25	59	13	3	222
55-64	30	62	6	1	134
65 lat i więcej	30	64	5	2	163
Miejsce zamieszkania					
Wieś	27	60	10	3	376
Miasto do 20 tys.	31	49	17	3	135
20-100 tys.	32	50	17	1	201
101-500 tys.	24	55	16	5	183
501 tys. i więcej mieszk.	13	68	11	7	129
Wykształcenie					
Podstawowe	28	63	8	1	261
Zasadnicze zawodowe	26	54	16	4	293
Średnie	25	56	14	5	354
Wyższe	24	55	18	3	116
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	24	56	20	1	86
Prac. umysł. niż. szczebla	24	59	12	5	87
Pracownicy fiz.- umysł.	21	63	15	2	75
Robotnicy wykwalifikowani	24	42	27	7	72
Robotnicy niewykwalifik.	27	54	15	4	43
Rolnicy	22	59	13	7	52
Pracujący na własny rach.	9	62	16	13	49
Bierni zawodowo					
Renciści	31	63	5	1	114
Emeryci	28	64	7	1	192
Uczniowie i studenci	18	51	22	8	68
Bezrobotni	34	50	15	1	144
Gospodynie domowe i inni	35	55	6	4	42
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	20	66	11	3	148
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	31	51	15	3	67
sekt. pryw. poza rolnict.	20	48	24	7	202
prywatnym gosp. rolnym	24	60	9	6	57
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	24	63	11	3	132
300-399	30	54	16	0	106
400-599	21	64	12	3	187
600-800	30	56	11	3	168
Powyżej 800 zł	23	56	15	6	162
Ocena własnych war. mater.					
Złe	27	54	16	3	354
Średnie	25	59	12	3	472
Dobre	27	57	11	6	198
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	9	84	7	1	68
Raz w tygodniu	25	65	7	3	530
1-2 razy w miesiącu	39	47	11	3	149
Kilka razy w roku	24	47	22	7	178
W ogóle nie uczestniczy	28	26	43	3	96
Poglądy polityczne					
Lewica	31	44	19	5	248
Centrum	22	60	14	3	282
Prawica	18	75	3	4	217
Trudno powiedzieć	32	51	16	1	277